

1. Answer the following in not more than two sentences:-

20 Marks

- a) Bailable offence
- b) Investigation
- c) Judicial proceeding
- d) Warrant case
- e) Anticipatory bail
- f) Competent authority
- g) Special home
- h) Child Welfare Committee
- i) Power of the Court to release certain offenders after admonition
- j) Probation officer

2. Write short notes (any4):-

20 Marks

- a) When police may arrest without warrant?
- b) Summary trial
- c) When can bail be granted in case of non-bailable offence?
- d) Irregularities which vitiate proceedings
- e) Plea-bargaining
- f) Order for maintenance of wives, children and parents

3 Situational problems (any2) each carries 6 marks.

12marks

- a) A is accused of an act which may amount to theft or receiving stolen property or criminal breach of trust or cheating
 - i) How can a charge be framed in such a case?
 - ii) In the abovementioned case, A is charged only with theft. It appears that he committed the offence of criminal breach of trust or that of receiving stolen goods. Can he be convicted of criminal breach of trust or of receiving stolen goods, though he was not charged with such offence? Give reasons.
- b) A is tried upon a charge of theft as a servant and acquitted.
 - i) Can A, afterwards while the acquittal remains in force, be charged with theft as a servant?
 - ii) Upon the same facts, while the acquittal remains in force, can A be charged with theft simply or with criminal breach of trust? Give reasons.
- c) A is alleged to have committed an offence punishable with imprisonment for a term not exceeding one year.
 - i) What shall be the period of limitation for taking cognizance of offence in this case?
 - ii) In another case A is alleged to have committed an offence punishable with imprisonment for a term exceeding one year but not exceeding three years. What shall be the period of limitation for taking cognizance of offence in this case? Give reasons.

4. Answer the following (any four)

48 Marks

- a) Write a note on jurisdiction of criminal courts in inquiries and trials.
- b) Explain the essential contents of charge in the course of criminal trial
- c) Discuss order for custody and disposal of property pending trial and at the conclusion of trial
- d) Discuss the powers of revision of Session Judge and High Court
- e) Explain the constitution of Child Welfare Committee and its powers under Juvenile Justice (Care and Protection) Act 2000
- f) Explain the duties of Probation Officer with reference to the Probation of Offenders Act, 1958

[TURN OVER

(मराठी रुपांतर)
(३ तास)

एकुण गुण १००

१. दोन वाक्यांमध्ये उत्तरे लिहा :

२०

अ) जामीनपात्र गुन्हा.

ब) तपास.

क) न्यायालयीन कारवाई

ड) वारंट केस

इ) अटकपूर्व जामीन.

फ) सक्षम प्राधिकारी.

ग) विशेष गृह.

ह) बाल कल्याण समिती.

य) काही अपराध्यांना ताकीद देवून सोडण्याचे न्यायालयाचे अधिकार.

र) प्रोबेशन ऑफीसर.

२. टिपा लिहा: (कोणतेही चार)

२०

अ) वारंट शिवाय अटक करण्याचे पोलिसांचे अधिकार.

ब) संक्षिप्त सुनावणी

क) अजामीनपात्र गुन्ह्यामध्ये जामीन केव्हा घेतला जाऊ शकतो ?

ड) कोणत्या अनियमिततेमुळे कार्यवाही अवैध ठरू शकते ?

इ) प्ली बारगेनिंग.

फ) पत्नी, मुले व आईवडिल यांचे निर्वाह भत्याबाबतचा आदेश.

३. प्रसंगावर आधारलेले प्रश्न: (कोणतेही दोन)

१२

अ) 'अ' वर अश्या प्रकारचा आरोप आहे की त्याचे कृत्य हे चोरी किंवा चोरीची मालमत्ता घेणे, दंडनीय विश्वासघात वा फसवणुक या गुन्ह्यांमध्ये मोडू शकते.

१) अशा प्रकारच्या खटल्यामध्ये कोणत्या प्रकारे आरोप लावले जातील?

२) अश्या प्रकारच्या खटल्यामध्ये अ वर फक्त चोरीचा आरोप लावण्यात आलेला आहे. पण नंतर असे दिसून येते की, त्याने दंडनिय विश्वासघात किंवा चोरीची मालमत्ता घेणे अशा प्रकारचा गुन्हा केलेला आहे. त्याला दंडनिय विश्वासघात किंवा चोरीची मालमत्ता घेणे या गुन्ह्यासाठी त्याच्या विरोधात तसा आरोप करण्यात आलेला नसता, दोषी धरता येऊ शकेल काय? कारणे द्या.

ब) 'अ' ला तो नोकर असताना चोरी केली या गुन्ह्याकरिता खटला चालविण्यात येवून त्याची निर्दोष मुक्तता करण्यात आली.

१) त्याचा निर्दोष असण्याचा आदेश अंमलात असताना पुन्हा त्याच्यावर नोकर असताना चोरी केली याकरिता आरोपी लावण्यात येऊ शकेल काय?

२) त्याच वस्तुस्थितीवर त्याचा निर्दोष असण्याचा आदेश अंमलात असताना त्याचे वर चोरी किंवा दंडनिय विश्वासघाताचा आरोप करता येईल काय ? कारणे द्या.

क) 'अ' वर त्याने असा गुन्हा, ज्याकरिता एका वर्षापेक्षा जास्त शिक्षेची तरतूद नाही असा आरोप आहे.

१) सदर गुन्ह्याची दखल घेण्याकरिता किती कालमर्यादा आहे?

२) दुस-या खटल्यामध्ये 'अ' वर ज्याने असा गुन्हा ज्याकरिता एका वर्षापेक्षा जास्त पण तीन वर्षापेक्षा जास्त शिक्षा नाही असा आरोप आहे.

सदर गुन्ह्याची दखल घेण्याकरिता किती कालमर्यादा आहे? कारणे द्या.

४. खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा:

४८

अ) फौजदारी न्यायालयाचे चौकशी व खटला चालविण्यासंबंधीचे कार्यक्षेत्र यावर टिपा लिहा.

ब) फौजदारी खटल्यामध्ये आरोपी निश्चितीसाठी आवश्यक असलेल्या घटकांचे स्पष्टीकरण द्या.

क) सत्र न्यायाधिश व उच्च न्यायालयाचे पुर्ननिरिक्षण याचिकेबाबतच्या अधिकाराबाबत सविस्तर माहिती द्या.

ड) खटला सुरु असताना व खटला संपल्यावर मालमत्तेचा ताबा व विल्हेवाट संबंधी आदेश पारित करण्याबाबतचे कोर्टाचे अधिकार.

इ) बाल कल्याण समितीची रचना आणि अधिकार (Juvenile Justice Act, 2000) चे आधारे स्पष्ट करा.

फ) प्रोबेशन ऑफ ऑफेंडर्स ॲक्ट, १९५८ चे अंतर्गत प्रोबेशन ऑफीसरची कर्तव्ये स्पष्ट करा.

munotes.in